اخبار کوتاه

آغاز پیش‌فروش بلیت قطارهای اربعین از سه‌شنبه

پیش‌فروش بلیت قطارهای مسافری اربعین و همچنین سفرهای مرداد ماه، برای بازه زمانی یکم تا ۲۶ مرداد ماه، از روز سه‌شنبه (۲۴ تیرماه) آغاز می‌شود.

به گزارش پیام آشنا، پیش‌فروش بلیت در کلیه محورها (مسیرهای رفت تا تاریخ ۲۶ مردادماه و مسیرهای برگشت تا ۲۷ مردادماه)، از ساعت ۰۷:۳۰ تا ۱۰:۳۰ صبح روز سه شنبه (۲۴ تیرماه) از طریق سکوهای مجاز فروش اینترنتی بلیت آغاز می‌شود.

براساس اعلام راه آهن، پیش‌فروش حضوری بلیت‌های این بازه زمانی از ساعت ۱۰:۳۰ تا ۱۲:۳۰ روز سه‌شنبه (۲۴ تیرماه) از طریق مراکز مجاز فروش حضوری انجام می‌شود.

لازم به ذکر است، از ساعت ۱۴ روز سه‌شنبه به بعد، به صورت همزمان پیش‌فروش ادامه خواهد داشت.

هموطنان برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند به صورت شبانه‌روزی با سامانه اطلاع‌رسانی راه‌آهن به شماره ۰۲۱۵۱۴۹ تماس بگیرند یا به پایگاه اینترنتی railار مراجعه کنند.

آغاز عرضه ارز اربعین از چهارم مرداد ماه

براساس اعلام بانک مرکزی، عرضه ارز اربعین به متقاضیان از چهارم تا ۲۲ مردادماه صورت می‌گیرد.

به گزارش پیام آشنا، به منظور تسهیل سفرهای زیارتی عاشقان اباعبدالله‌الحسین (ع) در ایام اربعین حسینی، بانک مرکزی عرضه و فروش ارز اربعین را از روز شنبه چهارم مردادماه از طریق بانک‌های عامل منتخب آغاز می‌کند.

این فرآیند تا ۲۲ مرداد ماه (روز قبل از اربعین حسینی) ادامه خواهد داشت و در این دوره قرار است به هر متقاضی خرید حداکثر تا ۲۰۰ هزار دینار (عراق) عرضه شود.

گفتنی است، دستورالعمل نحوه عرضه ارز اربعین به زودی در پایگاه اطلاع‌رسانی بانک مرکزی منتشر می‌شود.

شناسایی فرار مالیاتی ۶۶ شخص حقوقی با گردش مالی ۹۶ همت

رئیس مرکز بازرسی، مبارزه با فرار مالیاتی و پول‌شویی سازمان امور مالیاتی کشور از شناسایی ۶۶ شخص حقوقی با مجموع ۹۶ هزار میلیارد تومان اطلاعات اقتصادی که فاقد اظهارنامه مالیاتی بودند، خبر داد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از سازمان مالیاتی کشور، شاهین مستوفی در حاشیه مصادیق فرار مالیاتی در اداره کل امور مالیاتی استان خراسان رضوی گفت: با توجه به الگوی طراحی شده و پردازش داده‌های مالی و مالیاتی، شرکت‌های دارای عضو هیأت مدیره اتباع خارجی مورد بررسی قرار گرفتند که این امر منجر به شناسایی فرار مالیاتی ۶۶ شخص حقوقی فعال فاقد اظهارنامه مالیاتی شد.

رئیس مرکز بازرسی، مبارزه با فرار مالیاتی و پول‌شویی سازمان امور مالیاتی کشور تصریح کرد: اشخاص مذکور با وجود گردش بالای تراکنش‌های بانکی و بالغ بر ۹۶ همت اطلاعات اقتصادی، از تسلیم اظهارنامه مالیاتی خودداری کرده‌اند.

رئیس مرکز بازرسی، مبارزه با فرار مالیاتی و پول‌شویی سازمان امور مالیاتی کشور افزود: تاکنون تعداد ۶۵ برگ تشخیص و مطالبه مالیات در مابقی عملکرد و ارزش افزوده مربوط به سنوات ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ با مجموع بدهی مالیاتی قریب به ۲۳ همت (اصل مالیات و جرائم متعلقه) صادر و صدور سایر اوراق مالیاتی مربوط نیز در دست اقدام است.

بسته حمایتی بزرگ؛ تزریق ۳۵ همت به بازار سرمایه بورس

مدیرعامل فرابورس ایران از آغاز اجرای بسته حمایتی ۳۵ هزار میلیارد تومانی برای تقویت بازار سرمایه خبر داد. این طرح شامل بیعه پورتفوی‌های خرد و انتشار اوراق تبعی برای تأمین مالی دو صندوق تثبیت و توسعه بازار است تا از نوسانات شدید جلوگیری شود.

به گزارش پیام آشنا، در پی نوسانات اخیر بازار سرمایه و فضای هیجانی پس از جنگ ۱۲ روزه و شرایط بحران در سطح اقتصاد جهانی، محمدعلی شیرازی، مدیرعامل فرابورس ایران، از آغاز اجرای بسته حمایتی ۳۵ هزار میلیارد تومانی برای تثبیت بازار سهام خبر داد.

وی در گفت‌وگویی اعلام کرد: در هفته گذشته بسته حمایتی ۶۰ هزار میلیارد تومانی اجرا شد که منجر به جمع‌آوری بخش قابل توجهی از صف‌های فروش شد.

شیرازی ابراز اول را بیمه سهام برای پورتفوهای زیر ۵۰۰ میلیون تومان معرفی کرد و گفت: سهامداران این گروه با پرداخت یک ریال به ازای کل پورتفو در تاریخ ۱۷ تیرماه، اختیار فروش دریافت می‌کنند و در صورت نگهداری سهم تا یک سال، حداقل ۲۰ درصد سود تضمین‌شده دریافت می‌کنند.

وی افزود: در صورت رشد بازار، سهامدار سود رشد را دریافت می‌کند و در صورت افت بازار، بیمه ۲۰ درصدی مانع ضرر بیشتر می‌شود.

ابزار دوم، انتشار اوراق تبعی برای تأمین منابع صندوق‌های تثبیت و توسعه بازار سرمایه است. به گفته مدیرعامل فرابورس، صندوق تثبیت بازار ۲۰ هزار میلیارد تومان اوراق منتشر می‌کند که توسط بانک‌ها خریداری خواهد شد و صندوق توسعه نیز با ۱۵ هزار میلیارد تومان اوراق دیگر وارد می‌شود. این منابع به‌صورت مستقیم وارد بازار سرمایه خواهد شد.

شیرازی گفت: مجموع این منابع حدود ۷ برابر متوسط صف‌های فروش هفته گذشته است و می‌تواند به تثبیت بازار و جلوگیری از افت‌های بیشتر کمک کند.

وی همچنین با اشاره به تعطیلی بازارهای مالی در برخی کشورها هنگام بحران، گفت: هدف کاهش ریسک نقدشوندگی و جلوگیری از تصمیمات هیجانی است. حدود ۳۰ هزار میلیارد تومان سرمایه از بازار در هفته دوم خارج شد که عمدتاً توسط صندوق‌های حمایتی جمع‌آوری شد.

مدیرعامل فرابورس در پایان تأکید کرد که دولت، بانک مرکزی و سازمان بورس در یک هماهنگی کامل در حال مدیریت بحران هستند و با اجرای این بسته‌های حمایتی، بازار از فاز استرس و هیجان خارج شده و به سمت ثبات و روند حرکت خواهد کرد.

پیام آشنا گزارش می دهد

صندوق‌های سرمایه‌گذاری؛ کلید خروج بورس از رکود

اختصاصی پیام آشنا- در شرایط پرنوسان و رکودی که بازار سهام ایران در ماه‌های اخیر تجربه کرده، صندوق‌های سرمایه‌گذاری به‌عنوان بازیگران حرفه‌ای و نهادی، نقش بی‌بدیلی در بازگرداندن ثبات، تقویت تقاضا و ترمیم اعتماد سهامداران ایفا کرده‌اند. تحلیل‌های کارشناسان بازار سرمایه نشان می‌دهد که این نهادهای مالی با مدیریت تخصصی و تزریق نقدینگی پایدار، می‌توانند موتور حرکت بورس به سوی رونق و تعادل باشند.

خسرو مهاجر، کارشناس بازار سرمایه، صندوق‌ها را نه فقط منابع جذب پول هوشمند، بلکه ابزارهای مدیریت بحران می‌داند که با فعالیت هدفمند و مقابله با فروش هیجانی، مانع تشدید افت قیمت‌ها می‌شوند. وی بر لزوم تنوع‌بخشی به پرتفوی صندوق‌ها، افزایش شفافیت و به‌روزرسانی مستمر تأکید دارد و معتقد است بهره‌گیری از فناوری‌های مالی و اطلاع‌رسانی شفاف، زمینه را برای افزایش مشارکت عمومی فراهم می‌کند. همچنین ارائه مشوق‌های مالیاتی و رفع محدودیت‌های حقوقی در سرمایه‌گذاری واحدهای صندوقی می‌تواند جذابیت و نقدشوندگی این ابزارها را افزایش دهد.

از سوی دیگر، علی توسلی، تحلیلگر اقتصادی، با اشاره به اهمیت تأمین مالی جمعی، مدل‌های نوین سرمایه‌گذاری خرد را کلید پیوند سرمایه‌های کوچک با صنایع کوچک و متوسط معرفی می‌کند. وی تأکید دارد که بازار سرمایه باید با ایجاد اکوسیستم حمایت‌کننده، نقش خود را در هدایت منابع خرد به پروژه‌های شفاف و مولد پررنگ‌تر کند. توسلی همچنین بر ضرورت حمایت دولت و سازمان بورس در رفع موانع حقوقی و تسهیل پذیرش پروژه‌ها تأکید می‌کند و معتقد است این رویکرد می‌تواند به‌احیای صنایع کوچک و اشتغال‌زایی منجر شود.

نسیم فرخزاد، تحلیلگر بازار سرمایه، صندوق‌های ETF و بازارگردانی را ابزارهای کلیدی در حفظ نقدشوندگی و جلوگیری از ریزش‌های شدید در بازار می‌داند. به گفته وی، توسعه صندوق‌های مبتنی بر دارایی‌های متنوع و تسهیل معاملات ثانویه، جذب سرمایه‌های خرد را تسهیل خواهد کرد. فرخزاد همچنین نقش شفافیت در جلب اعتماد سرمایه‌گذاران جدید و ضرورت آموزش مزایای صندوق‌ها را برجسته می‌داند.

در همین راستا، جزییات بسته حمایتی اخیر بازار سهام که توسط فرابورس ایران اعلام شده، نشان از تزریق منابع قابل توجه به بازار دارد. با انتشار اوراق تبعی به ارزش ۳۵ هزار میلیارد تومان از سوی صندوق‌های تثبیت و توسعه، نقدینگی جدید به بورس وارد شده است که انتظار می‌رود روند تثبیت و رونق را سرعت بخشد.

صندوق‌های سرمایه‌گذاری به‌واسطه تخصص، نقدشوندگی بالا و مدیریت حرفه‌ای، توانسته‌اند در روزهای سخت بازار سهام ایران، نقش بازارگردان و موتور پایداری را ایفا کنند. توسعه و تقویت این نهادها با ارتقای شفافیت، تنوع ابزارها، بهره‌گیری از فناوری مالی و حمایت مقرراتی، می‌تواند بورس تهران را از رکود خارج کرده و به‌مسیر رونق و جذب سرمایه‌های خرد هدایت کند. افزون بر این، فعال‌سازی مدل‌های تأمین مالی جمعی، پلی است میان سرمایه‌های خرد و احیای صنایع کوچک که به پایداری و عدالت اقتصادی نیز کمک خواهد کرد. از این رو، حمایت هوشمندانه سیاست‌گذار و تقویت صندوق‌ها به عنوان رکن اصلی، ضروری به نظر می‌رسد تا بازار سرمایه ایران مسیر بهبود و رشد را با ثبات و اعتماد طی کند.

رئیس کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی البرز:

توقف ناگهانی تمدید کارت‌های بازرگانی تولید را قفل کرد

رئیس کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی البرز با اشاره به مشکلات اخیر در روند تمدید کارت‌های بازرگانی، توقف ناگهانی این فرآیند را عاملی برای بروز اختلال در فعالیت تولیدکنندگان دانست و هشدار داد که تداوم این وضعیت، زنجیره تأمین و صادرات را دچار وقفه خواهد کرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از روابط‌عمومی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان البرز، سید محمدباقر رضوی تقوی رئیس کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی البرز در بیست‌وپنجمین نشست این کمیسیون که با حضور نمایندگان دستگاه‌های اجرایی، فعالان صنعتی و مدیران شرکت‌ها برگزار شد با اشاره به وضعیت نگران‌کننده تقدینگی در واحدهای تولیدی در پی تحولات اخیر در کشور گفت: به دلیل شرایط اقتصادی ایجاد شده در دو ماهه اخیر، صنعتگران در پرداخت حقوق و مزایای کارگران با چالش مواجه شدند. نبود نقدینگی و افزایش تصاعدی هزینه‌ها همزمان با فشارهای مالیاتی، بیمه‌ای و بانکی موجب بروز مشکل برای فعالان اقتصادی بخش خصوصی کشور شد.

رئیس کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی البرز تأکید کرد که در اثر مشکلات اخیر بیشترین لطمه اقتصادی متوجه بخش خصوصی کشور بوده است، نه دولت؛ چرا که دولت منابع خود را دارد، اما به دلیل ناپایداری شرایط در تامین مالی و نقدینگی بسیاری از کارهای تولیدی و صنعتی به بن‌بست رسید.

وی ادامه داد: در چنین شرایطی، انتظار می‌رود دستگاه‌های اجرایی با صنعتگران نهایت همکاری را داشته باشند تا حداقل واحدهای فعال باقیمانده سریع‌تر نفس‌گیر نشوند. متأسفانه تصمیماتی مانند توقف ناگهانی تمدید کارت‌های بازرگانی، شوک جدی به تولید وارد کرد. این کارت‌ها شریان‌های تجارت و تولید هستند و تعلیق آنها، عملاً صدور و ترخیص مواد اولیه را غیرممکن می‌سازد.

رضوی تقوی ضمن تاکید بر پیگیری‌های اتاق بازرگانی البرز برای حل مشکل تعلیق کارت‌های بازرگانی عنوان کرد: در پی مکاتبات گسترده، موفق شدیم بخشی از مشکلات سیستم تمدید کارت‌ها را برطرف کنیم و برخی از کارت‌ها دوباره فعال شدند، اما تأکید می‌کنم که اصل موضوع نیازمند بازنگری در دستورالعمل‌هاست. در این شرایط خاص، نمی‌توان از بخش خصوصی انتظار داشت که با این حجم از مانع‌تراشی، همچنان در عرصه تولید باقی بماند.

وی در بخش دیگری با اشاره به طرح موضوع مفاد بسته حمایتی دولت برای صنایع پس از تحولات اخیر کشور تصریح کرد: در بسته حمایتی دولت، بندهای مشخصی در خصوص تسهیلات مالیاتی، بیمه‌ای و بانکی آمده است که صدور مفاصا حساب موقت بیمه، تمدید مهلت مالیاتی، تقسیط بدهی‌ها و تمدید خودکار کارت‌های بازرگانی تا دو ماه از جمله این موارد است. اجرای دقیق این برنامه‌ها می‌تواند گره از کار بسیاری از تولیدکنندگان باز کند، نمایندگان دستگاه‌های مربوطه از جمله سازمان امور مالیاتی، اداره کل اقتصادی و دارایی استان و همچنین تأمین اجتماعی نیز برای اجرای این بسته حمایتی اعلام آمادگی کرده‌اند.

رضوی در ادامه تاکید کرد: این بسته حمایتی نیاز است که در ماه‌های آتی نیز تمدید شود تا تولیدکنندگان به خوبی بتوانند از آن بهره‌مند شوند. همچنین با دستور استاندار البرز تعلمی دستگاه‌های دولتی نیز در زمینه حمایت از تولیدکنندگان در این مورد ضمن اعمال دستورات مقتضی اقدامات لازم را مبذول خواهند داشت.

رئیس کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی البرز با قدردانی از تلاش‌های انجام‌شده از سوی تولیدکنندگان و صنعتگران تأکید کرد: در شرایط سخت، بخش خصوصی بار اصلی اقتصاد کشور را به دوش می‌کشد. در چنین شرایطی، حمایت هدفمند، شفافیت در تصمیم‌گیری و هم‌افزایی میان نهادهای حاکمیتی و بخش خصوصی می‌تواند کشور را از بحران ایجاد شده عبور دهد.

در ادامه جلسه بحث تأمین انرژی پایدار برای صنعت و توسعه نیروگاه‌های خورشیدی مطرح و در این مورد گزارشی از طرح‌های در دست اجرا در شهرک‌های صنعتی استان، به‌ویژه شهرک کوثر، سپهر، بهارستان و اشتهارد ارائه و در ادامه عنوان شد که در این طرح‌ها احداث نیروگاه‌های خورشیدی سقفی و زمینی به منظور تأمین بخشی از برق مورد نیاز صنایع با حمایت دولت و مشارکت خود صنعتگران در حال پیگیری است. هدف این طرح‌ها نیز کاهش وابستگی به برق شبکه، تاب‌آوری در برابر بحران‌های احتمالی و بهبود بهره‌وری انرژی عنوان شد.

در پخش پایانی جلسه، در خصوص موضوعاتی مانند ضرورت تدوین سند پیشرفت اقتصادی استان البرز، تشکیل کمیته مدیریت مصرف انرژی با همکاری اتاق، دانشگاه، نظام مهندسی و شرکت‌های خدمات انرژی (ESCO) و همچنین توسعه فرهنگ بهینه‌سازی مصرف در ادارات، صنایع و ساختمان‌ها بحث و بررسی شد.

برق تجدید پذیرها تا پایان تابستان به ۴ هزار مگاوات می‌رسد

رئیس سازمان انرژی های تجدیدپذیر گفت: تا کنون نیروگاه تجدیدپذیر وارد مدار شده است که تلاش می‌کنیم تا پایان شهریور این عدد به ۴ هزار مگاوات برسد.

به گزارش پیام آشنا، محسن طرز طلب معاون وزیر نیرو و رئیس سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر با اشاره به اینکه تا کنون نزدیک به دو هزار مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر وارد مدار شده است، گفت: تلاش می‌کنیم تا پایان شهریور این عدد به ۴ هزار مگاوات برسد. معاون وزیر نیرو ادامه داد: به دلیل عدم تأمین منابع و اعتبارات از برنامه کلی عقب هستیم اما ۷۰۰ سایت در کل کشور با درصد پیشرفت‌های متفاوت وجود دارد که نیروگاه‌های ۳ مگاواتی آن در مرداد و شهریور وارد مدار می‌شوند.

طرز طلب تاکید کرد: این سایت‌ها در تمامی استان‌هایی که اعلام آمادگی کردند، وجود دارند که استان کرمان و سمنان در صدر آنها قرار دارند.

طرز طلب ادامه داد: بحثی که ما دنبال می‌کنیم رفع ناترازی برق است که در برنامه ما در مدار قرار گرفتن ۵ هزار مگاوات نیروگاه بادی در دولت چهاردهم قرار دارد که امیدواریم تا پیک سال آینده ۵۰ مگاوات وارد مدار کنیم چرا که نسبت به انرژی خورشیدی به زمان و اعتبار بیشتری نیاز دارد، اما به دلیل اینکه انرژی خورشیدی تنها در زمان تابش خورشید می‌تواند تأمین برق کند بخشی از کمبود را به واسطه انرژی‌های بادی جبران کنیم.

رئیس مرکز اطلاعات مالی خبر داد

برخورد با دخالت اتباع خارجی در ثبت شرکت‌های صوری برای پولشویی و تأمین مالی تروریسم

رئیس مرکز اطلاعات مالی از برخورد با دخالت اتباع خارجی در ثبت شرکت‌های صوری برای پولشویی، فرار مالیاتی و قاچاق ارز خبر داد و خواستار تسریع در ایجاد پایگاه داده ملی اتباع خارجی شد.

به گزارش پیام آشنا، هادی خانی - دبیر شورای عالی پیشگیری و مقابله با جرایم پولشویی و تأمین مالی تروریسم - از اقدامات مؤثر مرکز اطلاعات مالی برای مقابله با پولشویی اتباع خارجی در جهت آسیب‌شناسی رفتارهای اقتصادی نامالم که در نظام اقتصادی کشور اخلال ایجاد می‌کنند و مقابله با تأمین مالی تروریسم گزارش داد.

شناسایی ۵۶ شرکت با گردش ۴۲۳ هزار میلیاردی

معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی در همین ارتباط از شناسایی ۵۶ شرکت مشکوک به فعالیت صوری با مالکیت ۱۰۰ درصدی اتباع خارجی با گردش مالی بالغ‌بر ۴۲۳ هزار میلیارد تومان طی دو سال اخیر خبر داد.

به گفته وی، این شرکت‌ها هیچ‌گونه اظهارنامه مالیاتی نداشتند و الگوی رفتاری مشکوک آنها، عضویت دو تبعه خارجی در هیئت‌مدیره، تأسیس شرکت بدون توجیه اقتصادی و مشخص نبودن زمینه فعالیت آنهاست.

این مقام مسئول، با توجه به گردش کلان مالی و تأسیس در بحبوحه بحران ارزی و عدم ثبت اظهارنامه مالیاتی، دخالت این شرکت‌ها در پولشویی و تبانی برای خروج ارز از کشور را بسیار قوی و دخالت آنها در تأمین مالی تروریسم را نیز محتمل دانسته است.

خانی به شناسایی ۳۹ تبعه بیگانه با گردش مالی بالغ‌بر ۲۴ هزار میلیارد تومان بدون سابقه شغلی مشخصی اشاره کرد که ظن اجاره‌ای بودن این حساب‌ها را تقویت می‌کند.

اجاره هویت

وی یکی دیگر از معضلات موجود در رابطه با شرکت‌های تأسیس شده توسط اتباع خارجی در گزارش مرکز اطلاعات مالی را اجاره هویت عنوان کرد و افزود: در این روش ذی‌نفعان اصلی، این شرکت‌ها را پس از تأسیس به نام اتباع خارجی ثبت ولی تمامی اختیارات را با وکالت‌نامه ابتدا به اشخاص بی‌بضاعت سپس خودشان انتقال می‌دهند تا با ایجاد لایه‌های متعدد، پولشویی کنند و عملاً اشخاص بی‌بضاعت هیچ‌گونه انتفاعی از مجموعه شرکت ندارند.

موانع موجود برای برخورد قضایی با اتباع متخلف

دبیر شورای عالی پیشگیری و مقابله با جرایم پولشویی و تأمین مالی تروریسم در این گزارش به یکی از موانع موجود برای برخورد قضایی با اتباع متخلف خارجی اشاره و عنوان کرد: اتباع بیگانه پس از ثبت شرکت، از کشور خارج می‌شوند و شرکت تأسیس شده و تمامی حساب‌های متعلق به شرکت همچنان فعال هستند. پس از ایجاد بدهی مالیاتی یا تراکنش‌های نامتعارف و مشکوک به پولشویی، نهادهای ناظر نظیر مرکز اطلاعات مالی، سازمان امور مالیاتی و... وارد عمل شده و پرونده به دستگاه قضایی ارجاع می‌شود ولی با توجه به عدم دسترسی به صاحبان شرکت، پرونده بدون نتیجه مختومه می‌شود.

وی به خطرات این رفتارها اشاره و هشدار می‌دهد که قاچاق ارز به خارج از کشور، بدهی مالیاتی بدون وصول و پولشویی، به اقتصاد و امنیت کشور ضربه جبران‌ناپذیری وارد می‌کند.

بنا به اعلام رئیس مرکز اطلاعات مالی، بررسی‌های مختلف این نهاد گویای آن است که استفاده از هویت اتباع برای تأسیس شرکت و پولشویی با واسطه اتباع خارجی در حال افزایش است.

این مقام مسئول در پایان این گزارش خواستار تسریع در ایجاد پایگاه داده ملی برای اتباع خارجی شده و آمادگی مرکز اطلاعات مالی را برای هرگونه همکاری اعلام کرده است.

یادداشت

جنگ، بورس و سهامدار خرد (بخش اول)

بازار سهام ایران در آمد ابتدایی سال ۱۴۰۴ اندکی رشد را تجربه کرد اما پس از آن، روندی فرسایشی و بدون جهش جدی در پیش گرفت. شاخص کل که در ابتدای سال با امیدواری‌هایی درخصوص بهبود شرایط اقتصادی و کنترل تورم همراه شده بود، به‌تدریج و بیشتر تحت تاثیر روابط خارجی کشور وارد دوره‌ای از رکود در معاملات، بی‌اعتمادی سرمایه‌گذاران و نبود محرک‌های بنیادی شد. بعلاوه طبیعی، وضعیت بازار پس از درگیری ۱۲ روزه میان ایران و اسرائیل به‌مراتب بحرانی‌تر شد و شباهت‌هایی با واکنش بازارها در دیگر نقاط جهان، از جمله بورس مسکو پس از حمله روسیه به اوکراین یا حتی سقوط‌های اولیه در بورس‌های اروپا در جنگ جهانی اول پیدا کرد.

پس از بازگشایی بازار در پی جنگ ۱۲روزه، روند نزولی به روز نخست محدود نماند و در طول ۴هفته اخیر نیز ادامه یافت. فضای غالب در بازار، بی‌اعتمادی و ناملموس‌بودن بوده و فشار فروش همچنان سنگین باقی مانده است. نه تنها اکثر نمادها به تعادل بازنگشته‌اند، بلکه بازار با وجود حمایت‌های محدود دولتی در روزهای اخیر، هنوز از شوک اولیه خارج نشده است. سهامداران خرد، با تجربه‌هایی مشابه سرمایه‌گذاران در دیگر کشورها در زمان بحران‌های نظامی، به فروش رو آورده و از ورود مجدد به بازار برای سرمایه‌گذاری خودداری کرده‌اند. در آمریکا هرچند جنگ‌هایی مانند جنگ جهانی دوم یا کره در نهایت بازدهی مثبتی برای بازار داشتند، اما در مرحله ابتدایی، بازارها با هیجان و افت سنگین مواجه شدند. وضعیت کنونی بازار سهام در ایران نیز از همان الگوی اولیه تبعیت می‌کند و موقعیت بازار را به یکی از ضعیف‌ترین دوره‌های خود در سال‌های اخیر رسانده است.

دلیل اصلی روزهای اخیر بازار را باید در شکاف عمیق اعتماد، ابهامات سیاسی-اقتصادی و نگرانی از آسیب‌پذیر ساختارهای کلان اقتصاد کشور جست‌وجو کرد. تعطیلی نسبتا طولانی بورس در پی جنگ باعث شد تا ضعف نقدشوندگی بیشتر شود و تعادل طبیعی بازار به تعویق افتد. در چنین شرایطی، بسیاری از سرمایه‌گذاران که از آینده اقتصادی و سیاسی کشور بیمناک بودند، تصمیم به خروج از بازار گرفتند یا در حالت انفعال باقی ماندند. ریسک‌های سیاسی ناشی از تحریم‌ها، نوسانات شدید نرخ ارز و نبود افق روشن در سیاست‌های اقتصادی بعد از جنگ، رفتار محافظه‌کارانه‌ای را بر سهامداران تحمیل کرد. تجربه بازارهای جهانی نیز نشان داده در چنین مواقعی، ترس سیاسی بزرگ‌ترین محرک خروج سرمایه است؛ حتی اگر خطر واقعی محدود باشد.

از سوی دیگر، هیجان و ترس روانی در شرایط بحرانی به سرعت در بازار پخش می‌شود و صف‌های فروش به واکنشی جمعی بدل می‌شود. سرمایه‌گذاران خرد به جای پذیرش ریسک باقی‌ماندن در سهام، ترجیح می‌دهند نقد شوند و از بازار فاصله بگیرند. در بحران‌های مشابه در کشورهای دیگر نیز همین الگوی رفتاری مشاهده شده است؛ برای مثال در پی جنگ روسیه و اوکراین، فروش گسترده در بورس‌های متعلقاتی ظرف چند روز به افت‌های چند ۱۰ درصدی انجامید. در آن دو کشور، انتظار می‌رفت که سیاست‌گذار با تدبیر بیشتر، دامنه نوسان را در دوره‌ای موقت محدود کند تا از سقوط ناگهانی قیمت‌ها جلوگیری شود؛ اما چنین تدبیری در عمل اجرا نشد. این عدم‌حمایت ساختاری، فشار فروش را تشدید و روند ریزشی را تعمیق کرد.

در شرایط بحرانی بازارهای مالی، معمولا دولت‌ها و مقامات بازار سرمایه با مداخله سریع و هدفمند، از جمله تزریق نقدینگی، محدودسازی دامنه نوسان و فعال‌سازی صندوق‌های تثبیت، تلاش می‌کنند از تعمیق ریزش‌ها جلوگیری کنند؛ تجربه کشورهای مختلف از جمله سیاست‌های حمایتی فدرال‌رزرو در زمان جنگ یا اقدامات مشابه در بازارهای آسیایی، این رویکرد را تایید می‌کند. با این حال، در مورد اخیر بورس تهران -با وجود ورود منابع قابل‌ملاحظه‌ای از سوی دولت- نتوانستند در مهار بحران موثر واقع شوند- عمق بی‌اعتمادی، تاثیر روانی شدید جنگ و نبود افق روشن موجب شد که حتی حمایت‌های مالی نیز کارکرد معمول خود را از دست بدهند و روند ریزشی بازار همچنان ادامه یابد. این تجربه نشان می‌دهد که در شرایط خاص، صرف مداخله پولی بدون بازسازی اعتماد و اصلاح سیاست‌های کلان، برای نجات بازار کافی نیست.

نمی‌توان از این واقعیت چشم پوشید که کارکرد صندوق‌ها در مهار هیجانات فروش و حفظ بخشی از نقدشوندگی بازار، تا حدی موثر بوده است. با وجود فشار سنگین فروش در روزهای نخست بازگشایی پس از جنگ، برخی از صندوق‌های بزرگ بازارگردان یا درآمد ثابت توانستند با خرید تدریجی، هدفمند و برنامه‌ریزی‌شده تا حدی به تعادل برسند. حضور این صندوق‌ها به‌ویژه در نمادهای شاخص‌ساز و صنایع بزرگ، باعث شد از افت‌های عمیق‌تر جلوگیری شود و نوعی ثبات نسبی در بخش‌هایی از بازار شکل گیرد. اگرچه بازار همچنان از کاهش اعتماد عمومی رنج می‌برد، اما عملکرد این صندوق‌ها به‌ویژه در مقایسه با رفتار هیجانی سهامداران خرد و حقیقی، تا حدودی حرفه‌ای و مبتنی بر استراتژی بوده است.

حسین عبده‌تبریزی
اقتصاددان
alborz.payam@gmail.com

خبر

خودکفایی پالایشگاه دوم پارس جنوبی در تأمین آب صنعتی

پروژه بهینه‌سازی واحد آب DM پالایشگاه دوم پارس جنوبی با افزایش ۶۰ درصدی ظرفیت آب‌شیرین‌کن‌ها و کاهش ۳ درصدی مصرف انرژی، به خودکفایی کامل در تأمین آب صنعتی انجامید.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مجتمع گاز پارس جنوبی، کاظم طیبی با بیان اینکه یک پروژه بهینه‌سازی گسترده در واحد تولید آب DM (آب بدون مواد معدنی) و انجام عملیات اسیدشویی تخصصی بر روی یکپیچ‌های آب‌شیرین‌کن این مجتمع گازی پایان یافته است، اظهار کرد: در این عملیات تمام تجهیزات کلیدی و اجزای حساس واحد آب DM بازسازی، نوسازی و کالیبره شد.

وی با اشاره به اینکه این اقدام به بهبود پایداری فرآیند، ارتقای کیفیت آب تغذیه بویلرها و کاهش محسوس خطرات ناشی از خوردگی و رسوب‌گذاری در تجهیزات حساس پالایشگاه منجر شد، تصریح کرد: با اسیدشویی دقیق، ظرفیت عملیاتی یکپیچ‌های آب‌شیرین‌کن تا ۶۰ درصد افزایش یافت، به نحوی که نیاز به واردات آب از منابع خارجی بطور کامل حذف و خودکفایی عملیاتی پالایشگاه در تأمین آب صنعتی محقق شد.

رئیس بهره‌برداری پالایشگاه دوم پارس جنوبی با تأکید بر اینکه این پروژه با هدف تحقق راهبردهای کلان مجتمع گاز پارس جنوبی در زمینه کاهش هزینه‌های عملیاتی، بهره‌وری حداکثری از منابع داخلی و افزایش تاب‌آوری تأسیسات حیاتی در برابر بحران‌های احتمالی به اجرا درآمده است، گفت: با اجرای این اقدام‌های زیرساختی، شاخص مصرف انرژی در پالایشگاه دوم نیز حدود ۳ درصد کاهش یافته که این موضوع گام مهمی در تحقق اهداف زیست‌محیطی و بهره‌برداری هوشمندانه از منابع انرژی به‌شمار می‌رود.